

THỰC TRẠNG PHONG TRÀO THỂ DỤC THỂ THAO QUẦN CHÚNG Ở THỦ ĐÔ VIÊNG CHĂN NƯỚC CỘNG HÒA DÂN CHỦ NHÂN DÂN LÀO

Koulap Keomany*

Tóm tắt:

Kết quả tìm hiểu thực trạng phong trào thể dục thể thao (TDTT) quần chúng ở Thủ đô Viêng Chăn cho thấy, đội ngũ cán bộ TDTT đều ở mức độ đáp ứng được nhiệm vụ, cơ sở vật chất còn nhiều thiếu thốn, số lượng người dân tham gia tập luyện TDTT chủ yếu ở quận Saysettha, đa số người dân tập các môn Bóng đá, Bi sắt, Điền kinh và Aerobic, kinh phí Nhà nước cấp cho hoạt động TDTT chưa đáp ứng được yêu cầu phát triển TDTT quần chúng. Phân tích SWOT về thực trạng phát triển TDTT quần chúng là cơ sở cốt lõi để xây dựng các giải pháp phát triển TDTT quần chúng cho Thủ đô Viêng Chăn.

Từ khóa: Thực trạng TDTT quần chúng, Thủ đô Viêng Chăn.

Results and the current situation of the public sport movement in Vientiane Capital, Lao PDR

Summary:

Through the study of the current state of the public sports in the capital Vientiane, the topic has indicated that the actual situation of gymnastics and sports staff is at the level of meeting the task; the facilities are still in shortage, the quantity of participation in physical training mainly distributed in Saysettha district; the majority prefers practicing football, billiards, athletics and aerobic, the State expenditure for sport activities has not met the requirements of developing public sports. Through SWOT analysis, the actual development of public sports is the essential basis for developing a solution to improve public sports for the capital Vientiane.

Keywords: The current situation of public sports, Vientiane Capital.

ĐẶT VẤN ĐỀ

Thủ đô Viêng Chăn nằm ở phía Tây bắc nước CHDCND Lào, nằm dưới sự lãnh đạo của chính quyền nhân dân và Thành ủy Viêng Chăn. Là trung tâm văn hóa, thương mại và hành chính của Lào, Thủ đô Viêng Chăn cũng là trung tâm kinh tế lớn nhất cả nước.

Trong những năm gần đây, Bộ Giáo dục và Thể thao đã không ngừng đổi mới, nâng cao chất lượng giáo dục và TDTT. Đặc biệt, TDTT quần chúng với vai trò quan trọng trong việc nâng cao trình độ sức khỏe của nhân dân đang được các cấp ban, ngành chú trọng. Tuy nhiên, thực trạng phát triển phong trào TDTT quần chúng ở Thủ đô Viêng Chăn còn nhiều bất cập, do vậy việc đánh giá điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức từ thực trạng sẽ là cơ sở khoa học và thực tiễn trong việc tìm ra những giải

pháp phát triển TDTT quần chúng ở Thủ đô Viêng Chăn.

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Trong quá trình nghiên cứu, chúng tôi sử dụng các phương pháp: Phương pháp phân tích và tổng hợp tài liệu; Phương pháp phỏng vấn; Phương pháp điều tra sơ phạm và Phương pháp toán học thống kê.

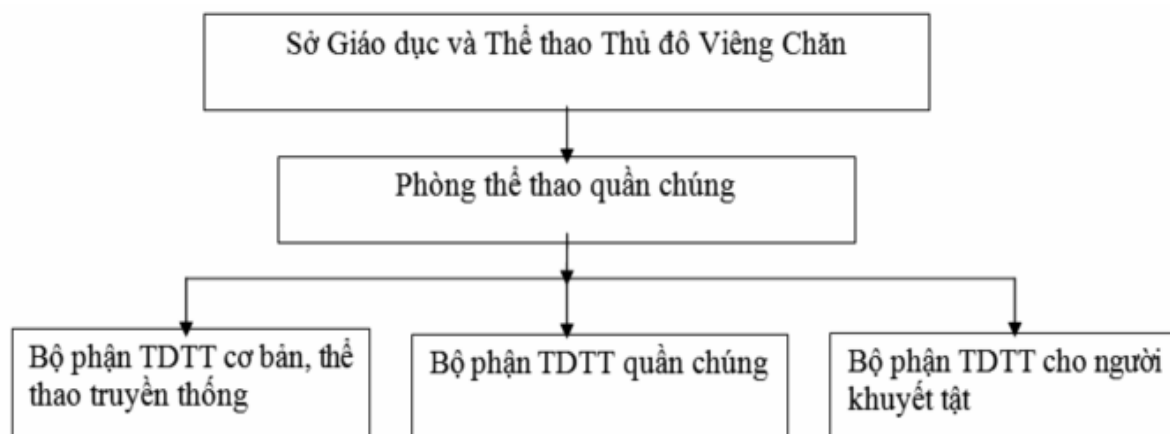
KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

1. Thực trạng một số yếu tố ảnh hưởng tới phong trào TDTT quần chúng ở Thủ đô Viêng Chăn nước Cộng Hòa Dân Chủ Nhân Dân Lào

1.1. Thực trạng bộ máy tổ chức TDTT quần chúng Thủ đô Viêng Chăn

Kết quả tìm hiểu về thực trạng bộ máy tổ chức TDTT quần chúng ở Thủ đô Viêng Chăn được chúng tôi trình bày tại sơ đồ 1.

*Nghiên cứu sinh Trường Đại học TDTT Bắc Ninh: Email: koulap.keomany@gmail.com

Sơ đồ 1. Cơ cấu bộ máy tổ chức Phòng TDTT quần chúng thuộc Sở Giáo dục và Thể thao Thủ đô Vinh Chấn

Qua sơ đồ 1 cho thấy: Phòng TDTT quần chúng trực thuộc Sở Giáo dục và Thể thao, bao gồm các đơn vị chuyên môn: Bộ phận TDTT cơ bản, thể thao truyền thống; Bộ phận TDTT quần chúng và Bộ phận TDTT cho người khuyết tật. Việc phân chia từng bộ phận sẽ góp phần quản lý hoạt động được sát sao và hiệu quả.

1.2. Thực trạng đội ngũ cán bộ, huấn luyện viên, trọng tài của Thủ đô Vinh Chấn

Đội ngũ cán bộ, huấn luyện viên, trọng tài có

vai trò quan trọng trong phát triển phong trào TDTT quần chúng. Đội ngũ đông đảo và có trình độ tốt sẽ thúc đẩy phong trào phát triển TDTT quần chúng được hiệu quả. Do vậy, chúng tôi tiến hành điều tra về thực trạng đội ngũ cán bộ TDTT, Huấn luyện viên TDTT và trọng tài TDTT của Thủ đô Vinh Chấn thông qua số liệu tổng hợp của 9 quận trực thuộc Thủ đô. Thời điểm điều tra là năm 2016. Kết quả được trình bày tại bảng 1.

Bảng 1. Thực trạng đội ngũ cán bộ, huấn luyện viên TDTT, trọng tài tại Thủ đô Vinh Chấn năm 2016

TT	Quận	Cán bộ TDTT			Huấn luyện viên			Trọng tài		
		Số lượng	Mức đáp ứng		Số lượng	Mức đáp ứng		Số lượng	Mức đáp ứng	
			Có	Không		Có	Không		Có	Không
1	SANG THONG	40	x		17	x		18	x	
2	NA SAI THONG	42	x		42	x		42	x	
3	SEE KHOT TA BONG	30	x		30	x		12	x	
4	CHAN THA BOU LY	35	x		8		x	11	x	
5	SAY THA NY	41	x		2		x	5		x
6	SAY SET THA	39	x		5		x	36	x	
7	SEE SAT TA NAT	39	x		20	x		19	x	
8	HAT SAI PHONG	36	x		20	x		23	x	
9	PAK NGUEM	43	x		25	x		22	x	

BÀI BÁO KHOA HỌC

Qua bảng 2 cho thấy:

Về đội ngũ cán bộ TDTT, cả 9 quận, huyện đều có cán bộ TDTT, số cán bộ này đều có trình độ Cao đẳng đến Đại học, mỗi đơn vị đều có từ 30 – 43 cán bộ, số cán bộ này đều đáp ứng được nhiệm vụ mà Sở Giáo dục và Thể thao Thủ đô Viên Chăn cần.

Về đội ngũ huấn luyện viên, họ đều có trình độ từ Cao đẳng đến Đại học, mức độ đáp ứng công việc của Sở Giáo dục và Thể thao là 6/9 quận, huyện; có 3/9 quận, huyện không đáp ứng được công việc vì số huấn luyện viên ở đây quá ít.

Về đội ngũ trọng tài TDTT, số trọng tài ở 9 quận, huyện đều có trình độ từ Cao đẳng đến Đại học; 9 quận, huyện đều có trọng tài nhưng có huyện chỉ có 5 người, có 8/9 quận, huyện đáp ứng được mức độ công việc, có 1 đơn vị không đáp ứng được mức độ công việc vì quá ít trọng tài.

1.3. Thực trạng cơ sở vật chất và kinh phí dành cho hoạt động TDTT quần chúng tại Thủ đô Viên Chăn

Qua số liệu và thực tế khảo sát, kết quả điều tra thực trạng cơ sở vật chất và kinh phí dành cho hoạt động TDTT quần chúng tại Thủ đô Viên Chăn được trình bày tại bảng 2 và 3.

Bảng 2. Thực trạng cơ sở vật chất TDTT tại Thủ đô Viên Chăn nước CHDCND Lào

TT	Loại sân	Đơn vị quản lý	m _i	Mức đáp ứng yêu cầu		
				Tốt	Đáp ứng	Không đáp ứng
1	Bóng đá	Tổ dân phố, các cơ quan và tư nhân	77	x		
2	Bóng chuyền	Các trường học và cơ quan	23		x	
3	Cầu lông	Các cơ quan và tư nhân	13			x
4	Thể thao động vật dân gian	Tổ dân phố và tư nhân	40		x	
5	Cầu mây	Các trường học và các cơ quan	19		x	
6	Bi-A	Tư nhân	10			x
7	Bóng bàn	Các trường học	3			x
8	Bóng rổ	Các trường học	14		x	
9	Bi sắt	Các trường học, các cơ quan và tổ dân phố	22		x	
10	Điền kinh	Tư nhân	1			x
11	Bể bơi	Tư nhân	10			x
12	Nhà tập thể hình	Tư nhân	9			x
13	Gôn	Tư nhân	4			x
14	Bowling	Tư nhân	1			x
15	Aerobic	Tư nhân	9			x
16	Bắn súng	Tư nhân	1			x
17	Võ	Tư nhân	22		x	

Qua bảng 2 cho thấy: Cơ sở vật chất phục vụ hoạt động TDTT ở Thủ đô Viên Chăn còn nhiều thiếu thốn, cả Thủ đô chỉ có 1 loại sân Bóng đá đáp ứng tốt nhu cầu, nhiệm vụ; còn lại 06 loại sân như: Bóng chuyền, Vật dân gian, Cầu mây, Bóng rổ, Bi sắt và Võ mới ở mức độ đáp ứng nhiệm vụ;

còn lại 10 loại sân khác chưa đáp ứng được như: Cầu lông, Điền kinh ...

Qua bảng 3 cho thấy: Kinh phí của Nhà nước cấp cho hoạt động TDTT hàng năm của các quận còn thấp, với việc vừa tổ chức giải thi đấu thể thao mừng các ngày lễ, vừa tổ chức các hoạt

động TDTT cấp huyện thì nguồn kinh phí đó chưa đáp ứng được nhu cầu phát triển phong trào TDTT quần chúng. Do vậy, hầu như các quận, huyện sử dụng kinh phí xã hội hóa từ người dân để duy trì tổ chức các hoạt động TDTT trên địa bàn.

2. Thực trạng phong trào thể dục thể thao quần chúng tại Thủ đô Viêng Chăn

2.1. Thực trạng số người tham gia tập luyện TDTT quần chúng tại Thủ đô Viêng Chăn

Để tìm hiểu về thực trạng số người tập luyện TDTT tại Thủ đô Viêng Chăn, chúng tôi tiến hành tổng hợp từ dữ liệu của Phòng TDTT quần chúng về số lượng người tập luyện TDTT

thường xuyên ở Thủ đô Viêng Chăn tại thời điểm năm 2016. Kết quả được trình bày tại bảng 4.

Qua bảng 4 cho thấy: Số lượng người tham gia tập luyện TDTT thường xuyên tại các quận, huyện của Thủ đô Viêng Chăn còn ít, chỉ chiếm 36.17%, trong đó, quận Saysettha có số người tham gia tập luyện nhiều nhất với 44.33% tổng số dân của quận, tiếp đến là Nasaithong và Seekhottabong với lần lượt là 42.93% và 42.31%. Điều này đòi hỏi, các cơ quan quản lý cần có các giải pháp thích hợp để thúc đẩy phong trào tập luyện TDTT quần chúng phát triển.

Bảng 3. Thực trạng về kinh phí dành cho hoạt động TDTT trên 9 quận, huyện tại Thủ đô Viêng Chăn trong 3 năm 2016, 2017 và 2018

TT	Quận huyện	Năm 2016	Năm 2017	Năm 2018	Bình quân (triệu kíp/năm)
1	SEE KHOT TA BONG	9	10	9	9.3
2	CHAN THA BOU LY	10	9	9	9.3
3	SAY SET THA	8	9	8	8.3
4	SEE SAT TA NAT	8	10	10	9.3
5	HAT SAI PHONG	10	8	9	9
6	SANG THONG	8	9	9	8.6
7	NA SAI THONG	9	8	9	8.6
8	SAY THA NY	9	11	10	10
9	PAK NGUEM	8	9	8	8.3
Tổng cộng		79	83	81	81

Bảng 4. Thực trạng người tập luyện TDTT thường xuyên ở Thủ đô Viêng Chăn

TT	Quận/huyện	Dân số	Người tập TDTT	
			m _i	%
1	SANG THONG	31.744	7.315	23.04
2	NA SAI THONG	72.145	30.979	42.93
3	SEE KHOT TA BONG	113.130	47.876	42.31
4	CHAN THA BOU LY	72.189	28.951	40.10
5	SAY THA NY	190.215	46.532	24.46
6	SAY SET THA	110.268	48.892	44.33
7	SEE SAT TA NAT	79.132	30.453	38.48
8	HAT SAI PHONG	97.627	35.535	36.39
9	PAK NGUEM	52.949	19.872	37.53
Tổng cộng		819.399	296.405	36.17

Bảng 5. Nội dung và hình thức tổ chức tập luyện TDTT quần chúng tại Thủ đô Viêng Chăn (n=296.405)

Nội dung tập luyện	Số người tập		Hình thức tập luyện					
			Cá nhân		Câu lạc bộ		Điểm, nhóm	
	m_i	%	m_i	%	m_i	%	m_i	%
Bi sắt	41.775	14.09	17.406	41.66	10.443	25.00	13.926	33.33
Bóng đá	109.560	36.96	42.650	38.92	31.390	28.65	35.520	32.42
Cầu lông	7.684	2.59	3.201	41.65	2.120	27.59	2.363	30.75
Bóng chuyền	10.376	3.50	4.122	39.72	2.893	27.88	3.361	32.39
Aerobic	40.500	13.66	16.500	40.74	10.325	25.49	13.675	33.76
Điện kinh	81.325	27.43	40.662	50	18.331	22.54	22.332	27.46
Cầu mây	5.185	1.74	1.980	38.19	1.476	28.46	1.729	33.34
Tổng cộng	296.405	100	126.521	42.68	76.978	25.97	92.906	31.34

Điểm mạnh	Điểm yếu
<p>1. Công tác quản lý TDTT quần chúng ở Thủ đô Viêng Chăn rất được quan tâm, nhiều doanh nghiệp muốn đầu tư cũng như phát triển phong trào TDTT quần chúng ở Thủ đô Viêng Chăn</p> <p>2. Sở Giáo dục và Thể thao Thủ đô Viêng Chăn được Chính phủ hỗ trợ tài chính</p> <p>3. Nhu cầu tập luyện TDTT quần chúng nhân dân ở Thủ đô Viêng Chăn rất đa dạng, phong phú</p> <p>4. Môi trường sống và hoạt động TDTT quần chúng ở Thủ đô Viêng Chăn và phong tục mỗi địa phương rất được quan tâm</p> <p>5. Bộ Giáo dục và Thể thao hàng năm có tổ chức lớp bồi dưỡng, đào tạo cho cán bộ TDTT</p>	<p>1. Kết quả tập luyện TDTT quần chúng của Thủ đô Viêng Chăn còn thấp hơn so với trung bình chung người tập TDTT thường xuyên của cả nước</p> <p>2. Nguồn tài chính dành cho TDTT quần chúng chưa đảm bảo được cho sự phát triển TDTT quần chúng, kinh phí Nhà nước thấp</p> <p>3. Cơ sở vật chất, dụng cụ phục vụ tập luyện các môn TDTT quần chúng còn thiếu và thấp về chất lượng ở các huyện ngoại thành</p> <p>4. Chưa biết khai thác đặc điểm văn hóa, phong tục tập quán của mỗi địa phương</p> <p>5. Hàng năm Bộ Giáo dục và Thể thao đã tổ chức lớp bồi dưỡng nhưng đội ngũ cán bộ TDTT còn ít, không thể đáp ứng đầy đủ cho công tác TDTT quần chúng</p>
Cơ hội	Thách thức
<p>1. Đảng và Nhà nước Lào luôn tạo điều kiện hợp tác quốc tế trong lĩnh vực TDTT và TDTT quần chúng</p> <p>2. Hình thức tổ chức và hoạt động TDTT quần chúng ngày càng được phát triển cả về khoa học và quy mô</p> <p>3. Các nguồn lực TDTT quần chúng đã được Đảng và Nhà nước quan tâm đầu tư</p> <p>4. TDTT quần chúng được các tổ chức xã hội và nhân dân hưởng ứng</p> <p>5. Cơ sở vật chất TDTT được tăng cường và đầu tư</p>	<p>1. Cán bộ quản lý các cấp, các ngành phải đổi mới về tư duy hoạt động</p> <p>2. Để phát triển TDTT quần chúng thì cán bộ TDTT quần chúng phải có đủ năng lực khai thác các nguồn lực xã hội</p> <p>3. Để đầu tư đạt hiệu quả thì phải biết tận dụng xã hội hóa TDTT</p> <p>4. Khó các doanh nghiệp lớn tài trợ cho TDTT quần chúng còn hạn chế</p> <p>5. Cán bộ TDTT quần chúng và người tập chưa được bồi dưỡng và nâng cao khả năng sử dụng</p>

2.2. Thực trạng nội dung và hình thức tổ chức tập luyện TDTT tại Thủ đô Viêng Chăn

Nội dung và hình thức tổ chức tập luyện TDTT có vai trò quan trọng trong việc đánh giá thực trạng phát triển phong trào TDTT quần chúng, do vậy, đề tài tiến hành tìm hiểu về nội dung và hình thức tổ chức tập luyện TDTT của nhân dân trên địa bàn Thủ đô Viêng Chăn thông qua phiếu phỏng vấn đến 296.405 người tập luyện TDTT thường xuyên. Người được phỏng vấn chỉ lựa chọn 1 đáp án duy nhất. Kết quả được trình bày tại bảng 5.

Kết quả thu được ở bảng 5 cho thấy: Nội dung tập luyện TDTT quần chúng ở Thủ đô Viêng Chăn còn hạn chế, chỉ có 8 môn thể thao được người dân thường xuyên tập luyện và tham gia theo hình thức tổ chức tập luyện cá nhân, câu lạc bộ và điểm, nhóm. Trong đó Bóng đá là môn thể thao có số người tham gia tập luyện đông nhất (109.560 người chiếm tỷ lệ 36.96%); tập luyện theo hình thức cá nhân là 42.650 người chiếm tỷ lệ 38.92%; tập luyện theo câu lạc bộ là 31.390 người chiếm tỷ lệ 28.65%; tập luyện theo điểm, nhóm là 35.520 người chiếm tỷ lệ 32.42%. Môn Điền kinh có số người tham gia đông thứ hai (81.325 người chiếm tỷ lệ 27.43%); tập luyện theo hình thức cá nhân là 40.662 người chiếm tỷ lệ 50%; tập luyện theo câu lạc bộ là 18.331 người chiếm tỷ lệ 22.54%; tập luyện theo điểm, nhóm là 22.332 người chiếm tỷ lệ 27.46%. Môn Cầu mây có số người tham gia tập luyện ít nhất (5.185 người chiếm tỷ lệ 1.74%), tập luyện theo hình thức cá nhân là 1.980 người chiếm tỷ lệ 38.19%; tập luyện theo câu lạc bộ là 1.476 người chiếm tỷ lệ 28.46%; tập luyện theo điểm, nhóm là 1.729 người chiếm tỷ lệ 33.34%.

3. Thực trạng phong trào thể dục thể thao quần chúng qua phương pháp phân tích SWOT

Để đánh giá được thực trạng phong trào TDTT quần chúng của Thủ đô Viêng Chăn, chúng tôi sử dụng phương pháp phân tích SWOT để tìm hiểu về điểm mạnh, điểm yếu của phong trào TDTT quần chúng hiện nay, từ đó tìm ra được những cơ hội cũng như thách thức trong việc phát triển phong trào TDTT quần chúng của thủ đô Viêng Chăn.

KẾT LUẬN

Qua tìm hiểu thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến phong trào TDTT quần chúng ở Thủ đô Viêng Chăn cho thấy, Phòng TDTT quần chúng trực thuộc Sở Giáo dục và Thể thao và được phân tách thành nhiều bộ phận chuyên môn nhằm đảm bảo hoạt động phát triển TDTT quần chúng được hiệu quả; Đội ngũ cán bộ, trọng tài, HLV TDTT tại các quận, huyện còn chưa cân bằng, chỉ đáp ứng được một phần ở một số quận, huyện của Thủ đô Viêng Chăn; Cơ sở vật chất còn thiếu thốn, chưa đáp ứng được nhu cầu tập luyện TDTT của người dân.

Số lượng người dân tham gia tập luyện TDTT còn ít, nội dung tập luyện chưa đa dạng, phong phú, hình thức tổ chức chủ yếu là tự tập.

Bằng phương pháp phân tích SWOT, chúng tôi đã tổng hợp được 5 điểm mạnh, 5 điểm yếu, 5 cơ hội và 5 thách thức trong quá trình phát triển phong trào TDTT quần chúng tại Thủ đô Viêng Chăn.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Hoàng Công Dân, Lê Anh Thơ, Trần Tuấn Hiếu và cộng sự (2017), *Lý luận và phương pháp thể dục thể thao quần chúng*, Nxb TDTT, Hà Nội.
2. SOUTHANOM INTHAVONG (2013), “Nghiên cứu xây dựng chiến lược phát triển thể dục thể thao nước Cộng Hòa Dân Chủ Nhân Dân Lào đến năm 2020”, *Luận án Tiến sĩ khoa học giáo dục, Trường đại học thể dục thể thao thành phố Hồ Chí Minh*.
3. Sở Giáo dục và Thể thao Thủ đô Viêng Chăn (2016), *Báo cáo kết quả hoạt động TDTT năm 2015, phương hướng nhiệm vụ công tác năm 2016*.

(Bài nộp ngày 24/3/2021, phản biện ngày 5/4/2021, duyệt in ngày 21/4/2021)